

Rutin för hantering av hot och våld

2016-09-09

1. Syfte

Syftet med denna rutin är att säkerställa att

- det dagliga arbetet bedrivs så att riskerna för hot och våld så långt möjligt förebyggs
- medarbetare ges möjlighet att medverka i arbetet med att förebygga hot och våld
- arbetsgivaren utreder riskerna för hot och våld, vidtar de åtgärder som behövs och följer upp dessa åtgärder
- alla medarbetare ska känna till hur en akut hot- och våldssituation ska hanteras
- alla tillbud och skador utreds och dokumenteras i systemet KIA.

2. Ansvar

Chef har ansvaret för samtliga delar och skyddsombud samt medarbetare ska vara delaktiga i arbetet. Arbetsmiljöarbetet ska dokumenteras skriftligt. Närmaste chef ansvarar för att denna rutin är känd av medarbetare, elever och vårdnadshavare och att rutinen revideras löpande.

Varje händelse som har inslag av hot och/eller våld bör polisanmälas. Chef är ansvarig för att anmälan sker, men den kan göras antingen av den drabbade själv, arbetskamrat eller annan person som varit närvarande vid händelsen.

3. Förebyggande arbete

Det är viktigt att arbeta förebyggande och systematiskt för att bemöta och hantera olika former av hot och våldssituationer. Såväl medarbetare som brukare/klienter/elever ska kunna känna sig trygga. Chef har ansvar för säkerheten på arbetsplatsen och ska fortlöpande verka

för att minimera och förebygga risker för hot och våld. Chef ska i samverkan med skyddsombud och medarbetare undersöka och bedöma risker för att hot- eller våldsituationer kan uppstå. Genom att förbättra säkerheten i lokalerna på arbetsplatsen och införa genomtänkta rutiner kan många hot-och våldsituationer undvikas.

I en akut situation med hög stressnivå för alla inblandade parter är det viktigt att ha inlärd rutiner.

På varje arbetsplats ska följande rutiner följas:

- Vid behov ska chef i samråd med HR ta fram lokalt tillägg till den övergripande rutinen för hot- eller våldsituation.
- Genomförande av riskundersökning, handlingsplan inklusive åtgärder och plan för uppföljning
- Introduktion och information ska ges till medarbetare, vikarier, praktikanter, studenter med flera
- Rapportering och uppföljning av alla tillbud och händelser med inslag av hot och våld ska göras i systemet KIA.

Utbildning

Medarbetare som riskerar att utsättas för hot och våld ska få tillräcklig utbildning för att kunna utföra arbetet på ett säkert och tryggt sätt. Medarbetare ska ha kunskap om hur man bemöter människor i kris, konflikthantering och självskydd. Vid arbete där det finns risk för återkommande våld och hot om våld ska medarbetare få särskilt stöd och handledning. Eventuella hot och våldsituationer ska övas regelbundet.

Larm

Det ska finnas larmutrustning vid enheter där så krävs för säkerheten. Larmet ska vara anpassat till verksamhetens krav. Alla medarbetare ska känna till och kunna använda larmet. Alla ska veta vad som ska göras när någon larmar, vem som tar emot larmet och vilka åtgärder som vidtas.

Följande punkter bör vara rutin på arbetsplatsen:

- Larmning ska ske enligt fastställda rutiner
- Övning av säkerhetsrutiner och åtgärder vid larm ska genomföras regelbundet
- Larmutrustning ska underhållas och kontrolleras regelbundet
- Vid allvarliga situationer ska polis tillkallas.

Löpande förebyggande åtgärder

I förebyggande syfte ska även följande aktiviteter genomföras:

- Chef ska på API och APT informera medarbetare om samtliga delar i denna rutin.

- Chef ska löpande undersöka eventuella risker för hot och våld i verksamheten och upprätta handlingsplan utifrån eventuella upptäckter i riskbedömningen. Faktorer som kan påverka riskerna för hot och våld kan vara lokalernas utformning, larm, inredning och utrustning. Förslag på åtgärder att genomföra kan vara information, revidering av lokal rutin och utbildning.
- Chef ska på API och APT ge återkoppling och redovisa uppföljning av resultatet av riskbedömning samt åtgärder i handlingsplanen.
- Chef ansvarar för att samtliga insatser genomförs i enlighet med handlingsplanen.

Efter en akut hot- eller våldssituation ska du som chef dessutom:

- Följa upp händelsen tillsammans med skyddsombud och berörd personal och utifrån analysen sätta in åtgärder för att undvika att något liknande inträffar igen.

4. Den akuta hot- eller våldssituationen

Arbets-skador anmäls till Försäkringskassan och AFA via KIA. Tillbud anmäls inte till Försäkringskassan och AFA men registreras i KIA. Allvarliga arbets-skador och tillbud ska utan dröjsmål anmälas till Arbetsmiljöverket via [KIA](#).

Vägledning finns för följande situationer:

Agerande vid pågående hot eller våld
Hot eller våld mot medarbetare
Akut grovre eller väpnat våld
Det akuta hotet våldet pågår utanför arbetsstället
Det akuta våldet pågår inom arbetsstället
Bombhot eller annat telefonhot
Hot via e-post
Hot via SMS, MMS och sociala medier
Misstänkta föremål och brev-försändelser
Brevhot
Utrymning och inrymning
Vapen eller föremål som kan användas som vapen

5. Relaterade dokument

Rutin för riskbedömning
Blankett riskbedömning och handlingsplan

Checklista för riskbedömning - Hot och våld
Den akuta hot- eller våldsituationen

6. Kontakter

Förvaltningens HR-funktion

Säkerhetsenheten tel. 018-727 13 89 eller 018-727 14 02

SOS Alarm, Polisen, Brandförsvaret, ambulans tel. 112

Polisen, rådgivning (ej akuta situationer) tel. 11414

Falck Healthcares kristeam (vid extraordinärt krisstöd) tel. 0200-24 73 65